

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Nyaars-Ønske i Danske Samfund

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 21. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1843_740-txt-shoot-idm896.pdf (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Men vist nok kan *Tydskerne* med Rette spørge mig, hvordan jeg tør haabe, at mit Vidnesbyrd til *Danskens Ære*, og Kiendsgierningen, jeg fremlagde i omfattende Tale og Skrift paa *Modersmaalet*, skal gjælde eller virke mere nu, end de gjaldt og virkede giennem en heel Menneske-Alder? Ja, det Spørgsmaal kan *Tydskerne* gjøre mig, og har de gjort mig, og derved maa jeg rødme, da jeg ei kan nægte, at ligefra vor *Høiskole* af lige ned til de *Laveste* udraabes det endnu som det *første* Skridt til Dannelse at lære "*fremmede Sprog*," udraabes "*Tydsk og Latin*," Eet af To eller Begge tillige, for aldeles uundværlige, hvor der skal findes mindste *Oplysning og Dannelse*, saa det er intet Under, at *Høi-Tydskerne* hidtil har betragtet og foragtet vort *Modersmaal*, som en Green af Plat-Tydskten, der ikke kan bære andre Blomster og Frugter, end dem, der plukkes udenlands, især i *Latium og Tydskland*, og bindes fast derpaa til at visne. Heller ikke i Aften kan jeg svare andet dertil, end jeg svarede mig selv i mangt et mørkt og mismodigt Øieblik, naar jeg forestillede mig, hvor umueligt det er at reise et *Folk*, der ei vil selv hjælpe til, jeg kan ikke svare andet end hvad der saa tit har trøstet mig og oplivet det synkende Mod: at *Folkets Kiærlighed* til sit *Modersmaal* desuagtet, for hvem, der, som jeg, fra Barnsbeen kiender Folket, er saa umiskiendelig, at *Varslerne* og *Spaadommene* om *Danskhedens* Opreisning og Seier er saa mange og store, 22og at endelig de *Danskes Modersmaal*, jo meer man indelsker sig i det, aabenbarer en Dybde og Dannelighed, Fylde og Skiønhed, som saaledes indtager, fængsler og fryder, at man kan ikke andet end kæmpe til det Yderste for saadant et Tungemaal Liv, Ære og Forklaring, kan ei, saalænge man har det i sin Mund og i sit Hjerte, opgive Haabet om, at Folket vil reise sig for det og med det, saa det endnu skal leve Aar i hundredeviis baade paa de Lærdes og de Læges Tunge, og vinde Glands til Bod for sin langvarige, men uforskyldte Trængsel og Vanære! Det kan imidlertid ikke skee, med mindre der snart midt iblandt os reiser sig en "*Dansk Høiskole*," hvor det i *Troen* forudsættes, til det af *Erfaring* kan bevises, at hvilken Trang end nogle *Faa i Forhold* kan have til at lære fremmede Sprog, levende og døde, saa kan der dog tænkes og tales ligesaa godt og klogt om alle menneskelige Ting paa *Dansk*, som paa noget andet Sprog, og at hvem der kan slet ikke andet end *Dansk*, som Tilfældet altid maa være med *Folke-Mængden*, vil, naar han kun bliver dette vort dybe, deilige Modersmaal mægtig, sædvanlig blive klogest paa Alt hvad der er ægte Dansk og altid tale bedst derom. Derfor er det mit brændende Ønske, at en *Dansk Høiskole* dog endelig i Aar maa grundes, til at blive det levende Baand og det luende Brændpunkt for alle *Danske* Bestræbelser, det *Skovhorn* til Opvækkelse af alt det gode Gamle, der sover paa Marken, og den levende Kilde til *folkelig, Dansk Oplysning*, som vi, desværre, aldeles fattes, og vel vil jeg ikke fortvivle, om jeg oplever næste Aar, uden 23at see Ønsket opfyldt, men deels kan jeg dog ikke glemme, at det Aar nærmer sig, som jeg *ikke seer* oprinde, og deels har *Slesvig-Holstenerne* sørget for, vi skal see, det er paa den høie Tid, naar det ei skal blive for silde, saa *Høiskolen* kun bliver en Bautasteen paa levende *Danskheds* Grav! Ja, det er visselig paa den høie Tid, at den midt i Fædernelandet *husvilde Danskhed* faaer et Hjem, hvor Den kan boe og bygge, avle Børn og opelske dem til Folkelivets Fortsættelse fra Slægt til Slægt, til *Grændsernes* tappre Forsvar, og til en gylden Høst efter den *Guld-Sæd*, ikke blot *Rolv Krage*, men utallige ædle Dannemænd og Dannekvinder udstrøede paa Marken, en Sæd, som naar vi kun frede om den, sikkert, ved *Himlens* Velsignelse, vil blive høi, skyde Ax, sætte Kierne og modnes til fælles Gavn og Glæde!